

Vertrouwelijk

Waterschap Hollandse Delta
T.a.v. de leden van de Verenigde Vergadering
Postbus 4103
2980 GC RIDDERKERK

Amersfoort, 27 augustus 2021

Betreft: Risicoanalyses integriteit

Geachte leden van de Verenigde Vergadering,

In opdracht van Waterschap Hollandse Delta heeft BING risicoanalyses integriteit uitgevoerd met betrekking tot vier kandidaat-heemraden. Belangrijk om te vermelden is dat de risicoanalyse integriteit bedoeld is als preventief instrument dat, mede vanwege de (huidige) staatsrechtelijke kaders, niet primair het karakter behoort te dragen van een toetsing (met als uitkomst: goedgekeurd of niet-goedgekeurd) maar is gericht op ondersteuning van de heemraad en diens omgeving om potentiële integriteitsrisico's zoveel mogelijk te vermijden.

In deze brief geven wij voor zover relevant voor de Verenigde Vergadering onze bevindingen weer. Aan de dijkgraaf hebben wij een meer uitgebreide rapportage uitgebracht.

1. Bevindingen met betrekking tot de kandidaat-heemraden

In het kader van de risicoanalyse integriteit hebben wij verschillende werkzaamheden verricht. Wij hebben open bronnen geraadpleegd en de kandidaten gevraagd een door BING ontwikkelde vragenlijst in te vullen. Voorts hebben wij met de kandidaten een gesprek gevoerd over potentiële integriteitsrisico's, eventuele kwetsbaarheden en het integriteitsbewustzijn. Een Verklaring omtrent het Gedrag (VOG) is door BING ingezien dan wel zijn door de heemraden aan de secretaris-directeur van WSHD overlegd. Tevens heeft BING de registratie in BKR ingezien, de diploma's ingezien dan wel – in overleg met de opdrachtgever – hebben wij daarvan een kopie ontvangen – en zijn referenten gesproken. Ten tijde van het opleveren van deze rapportage waren nog niet alle referenten bereikbaar; hierover zal separaat terugkoppeling worden gegeven.

Voor zover relevant hebben wij de volgende bevindingen gedaan. De kandidaten hebben allen ruime ervaring in bestuurlijke rollen binnen het waterschap en het lokale bestuur.

Verschillende kandidaten verrichten nevenfuncties of -activiteiten. Dit betreffen geen onverenigbare betrekkingen (artikel 31 Waterschapswet). Wij benoemen hierna per kandidaat welke nevenfuncties zij vervullen.

De heer L.B.C. Stehouwer vervult momenteel de volgende nevenfuncties:

- De heer Stehouwer heeft een eenmanszaak genaamd Stehouwer Advies & Opleiding. Stehouwer Advies & Opleiding (KvK-nr: 74925318), opgericht op 1 april 2019 en gevestigd op het woonadres van de heer Stehouwer.. De activiteiten van deze onderneming zijn geregistreerd als: het verzorgen van scholings- en

trainingsactiviteiten en het begeleiden van leerlingen en bedrijven alsmede het geven van advies. De heer Stehouwer licht toe dat hij een eigen onderneming heeft opgericht om zijn activiteiten als docent en voor de OTIB, te kunnen factureren. Daarnaast is de heer Stehouwer vanuit zijn eenmanszaak docent aan Helix/Habitask, docent/BPV-begeleider bij NCOI Opleidingen en bij Wateropleiding Nieuwegein (bezoldigd).

- De heer Stehouwer is voorzitter Masterplan Techniek Zuid-Holland en voorzitter Wij Techniek Platform sociale partners Zuid-Holland, beiden bezoldigd.
- De heer Stehouwer is (bezoldigd) lid van de Iederenraad Rabobank Zuid-Hollandse eilanden.
- De heer Stehouwer is adviseur van de Stuurgroep PHA2USE Dordrecht. Hij verklaart dat hij qualitate qua vanuit zijn heemraadschap lid was van deze stuurgroep. In overleg met de dijkgraaf is dit na zijn terugtreden als heemraad omgezet naar een (tijdelijk) adviseurschap. Naar verwachting zal deze functie na zijn aanstelling als heemraad weer voortvloeien uit zijn heemraadschap (q.q.-functie).

Met de heer Stehouwer is nagegaan of er vanuit zijn nevenfuncties raakvlakken bestaan met (het werkterrein van) Waterschap Hollandse Delta. Deze raakvlakken zijn er naar verwachting niet.

De heer H.A.J. van der Drift vervult momenteel de volgende nevenfuncties:

- De heer Van der Drift is directeur en enig aandeelhouder van Van der Drift Beleggingen B.V. te Maasdam (KvK-nr: 24396352). Dit betreft zijn pensioenvoorziening, waardoor op dit moment geen bezoldiging plaatsvindt.
- Daarnaast is de heer Van der Drift (onbezoldigd) bestuurslid van de Vereniging Vrienden van de Voetveren met statutaire zetel in Slikkerveer (KvK-nr. 40343807). Dit bestuurslidmaatschap is blijkens het Handelsregister nog niet geregistreerd. De heer Van der Drift zegt te verwachten dat de registratie binnenkort is voltooid. In het gesprek met de heer Van der Drift is nagegaan of er raakvlakken bestaan tussen de vereniging en (het werkterrein van) Waterschap Hollandse Delta. Deze raakvlakken zijn er naar verwachting niet.
- De heer Van der Drift is tot slot (onbezoldigd) lid van de verkiezingscommissie van D66 in de gemeente Hoeksche Waard, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 2022.

De heer H.P.A. Wagemakers vervult momenteel de volgende nevenfuncties:

- De heer Wagemakers heeft een eigen onderneming CARE@WORK, opgericht 1 januari 2007 onder KvK-nummer 24410026. De activiteiten van deze onderneming staan geregistreerd als arbobegeleiding en re-integratie. De heer Wagemakers heeft aangegeven dat hij sinds 2019 geen activiteiten meer ontplooit met deze onderneming. Indien de inschrijving in het Handelsregister blijft voortbestaan, adviseren wij om de functie als nevenfunctie aan te merken.
- De heer Wagemakers is nog parttime actief als arbo-adviseur in een (bezoldigde) zzp-constructie voor Croda International in Gouda (ongeveer vier uur per twee weken).
- Daarnaast is de heer Wagemakers volgens zijn opgave onbezoldigd bestuurslid van de Nederlandse Vereniging van Toerzeilers (KvK-nr. 40478411) en vanuit deze rol ook onbezoldigd bestuurslid van Stichting Waterrecreatie Nederland (KvK-nr. 41158896). In het Handelsregister is enkel laatstgenoemde registratie aangetroffen.

Met de heer Wagemakers is verkend of zijn rol als heemraad en zijn rol bij de Vereniging van Toerzeilers en Waterrecreatie Nederland redelijkerwijs kan leiden tot een belangen tegenstelling of -verstremgeling. Voor de vereniging lijkt dit niet direct het geval. Voor Waterrecreatie Nederland geldt dat de Unie van Waterschappen twee zetels in het bestuur heeft die worden ingenomen door dagelijks bestuurders van een waterschap. Ook

zijn er dossiers (Waterplanten, Toiletlozingen) die zowel binnen het college van Dijkgraaf en Heemraden als binnen het bestuur van Waterrecreatie Nederland op tafel kunnen komen. Hoewel dit geen onverenigbare betrekking (artikel 31 Waterschapswet) betreft, voorzien wij discussie over de vraag of het een nevenfunctie betreft waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van de functie van heemraad (artikel 44a Waterschapswet). Om die reden bevelen wij aan dat de heer Wagemakers de functie bij Waterrecreatie Nederland binnenkort beëindigd. Voor dossiers die niet raken aan Waterschap Hollandse Delta past een warme overdracht, voor het overige is tot zijn afscheid gewenst dat geen bestuurlijke verantwoordelijkheid bestaat om potentiële belangenbotsingen of ongewenste beeldvorming daaromtrent, te vermijden.

Mevrouw J.A. Fröling-Kok vervult momenteel de volgende nevenfuncties:

- Mevrouw Fröling-Kok is momenteel werkzaam als raadsgriffier in de gemeente Veere. Mevrouw Fröling-Kok verklaart dat zij voornemens is bij de gemeente Veere politiek verlof aan te vragen, waardoor zij naar verwachting gedurende het heemraadschap vrijgesteld zal worden van haar werkzaamheden als griffier en aldus feitelijk een terugkeergarantie heeft. Er zijn naar verwachting geen raakvlakken en of spanningsvelden te verwachten tussen Waterschap Hollandse Delta en Gemeente Veere tijdens het heemraadschap van mevrouw Fröling.
- Mevrouw Fröling-Kok heeft sinds 1 januari 2003 een eenmansbedrijf onder de naam De Queeste mediation (KvK-nr: 24489129), gevestigd op haar woonadres. Mevrouw Fröling-Kok is geregistreerd als eigenaar en als activiteiten staan geregistreerd: mediation vooral familiezaken, echtscheiding/omgangsregeling, kerkelijke conflicten, conflicten bij overheid en bedrijfsleven. Mevrouw Fröling-Kok is aangesloten bij het beroepsregister Mediatorsfederatie Nederland (MfN) en staat ingeschreven als registermediator. Zij vertelt dat zij op dit moment geen actieve acquisitie voert en dat de werkzaamheden goed te combineren zijn met haar huidige functie als griffier en lid van de Verenigde Vergadering. Zij verwacht dat haar (bezoldigde) werkzaamheden als mediator in omvang goed te combineren zijn met het heemraadschap.
- Mevrouw Fröling-Kok is (onbezoldigd) voorzitter van Christen Unie, afdeling Voorne. Daarnaast is zij lid van de Commissie Bemiddeling Scouting Nederland en van de Commissie van visitatoren voor de Regio Delta binnen de Protestantse Kerk Nederland. Om lid van deze laatste commissie te kunnen zijn, is het voorwaarde om tevens lid te zijn van de Kerkenraad PKN De Brug Spijkenisse. De visitatoren worden ingezet bij conflicten en doen aanbevelingen aan de Kerkenraad. Voornoemde functies zijn onbezoldigd.

In het gesprek met mevrouw Fröling-Kok is nagegaan of er raakvlakken bestaan tussen haar nevenactiviteiten en (het werkerrein van) Waterschap Hollandse Delta. Deze raakvlakken zijn er naar verwachting niet.

Met de kandidaten is voorts stilgestaan bij de vraag of er naar verwachting sprake zal zijn van een verboden handeling als bedoeld in artikel 33 juncto 45 Waterschapswet. Daarvan is volgens hen geen sprake.

Tot slot is met de kandidaten gesproken over de omgang met integriteitsdilemma's, persoonlijke omstandigheden die een integriteitsrisico in kunnen houden en/of potentiële belangenconflicten. Daaruit blijken geen reële risico's die een belemmering voor het functioneren als heemraad zouden opleveren.

2. Advies algemeen

Naast de individuele bevindingen en adviezen, hechten wij eraan in algemene zin te benadrukken dat het belangrijk is dat het onderwerp integriteit structureel aandacht krijgt. Het handelen van bestuurders ligt onder een vergrootglas. Naast de verantwoordelijkheid voor het eigen handelen, houdt goed bestuur ook in dat leden van het Verenigde Vergadering en van het college van Dijkgraaf en Heemraden elkaar scherp houden op mogelijke integriteitsrisico's of potentiële misstappen en met elkaar streven naar een open en transparante cultuur. De juiste toon en een goede wijze van de ander aanspreken zijn daarbij uiteraard van belang.

Wij constateren in dit verband dat de gedragscode uit 2008 stamt en een update behoeft. Wij begrijpen dat deze update reeds in voorbereiding is. Los van de papieren werkelijkheid is een regelmatig gesprek over de betekenis van integer werken van belang. De legitimiteit en daarmee het gezag van het openbaar bestuur staat of valt met een integer optreden. Maar goedwillende bestuurders kunnen in de praktijk met tal van dilemma's te maken krijgen, waarbij een gewogen keuze moet worden gemaakt. In een dergelijke context krijgen begrippen als openheid, transparantie, onafhankelijkheid en betrouwbaarheid nadere invulling. Elkaar behoeden voor misstappen, past daar eveneens bij.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Schokker', with a stylized flourish underneath.

P. Schokker
Partner